

Saarna Timoteuksen Jumalanpalvelusyhteisön messussa

Uskonpuhdistuksen muistopäivä, 3VK *Uskon perustus*

Virret: 176, 135, 420:1-4, 424, 221, 170

Jumala on turvamme ja linnamme, auttajamme hädän hetkellä. Sen tähden emme pelkää, vaikka maa järkkyy, vaikka vuoret vaipuvat merten syvyyksiin. Meret pauhaavat ja kuohuvat, vuoret vapisevat Jumalan suuruuden edessä. (sela) Virta ja kaikki sen haarat ilahduttavat Jumalan kaupunkia, Korkeimman pyhiä asuinsijoja. ***Jumala on kaupunkinsa keskellä, kaupunki ei järky. Hän auttaa sitä, kun aamu valkenee.*** Kansojen meri kuohuu, valtakunnat horjuvat, maa järkkyy hänen äänestään. Herra Sebaot on kanssamme, Jaakobin Jumala on turvamme. (Psalmit 46:1–8)

Näin sanoo Herra: -- Kirottu on se mies, joka turvaa ihmisiin, katoavaisten ihmisten voimaan, mies, jonka sydän luopuu Herrasta! Hän on kuin piikkipensas, joka yksin kituu aavikolla, kasvaa kivierämaassa, suolaisella kamaralla, missä kukaan ei asu. Siunattu on se mies, joka luottaa Herraan ja panee turvansa häneen! Hän on kuin punon partaalle istutettu puu, joka kurottaa juurensa veteen. Ei se pelkää helteen tuloa, sen lehvät pysyvät aina vihreinä. Vaikka tulee kuiva vuosi, ei sillä ole mitään hätää, silloinkin se kantaa hedelmää.

(Jeremia 17:5–8)

Juutalaisen ja kreikkalaisen välillä ei ole eroa. Kaikilla on sama Herra, ja häneltä riittää rikkautta kaikille, jotka huutavat häntä avukseen. Onhan kirjoitettu: "Jokainen, joka huutaa avukseen Herran nimeä, pelastuu." Mutta kuinka he voivat huutaa avukseen sitä, johon eivät usko? Kuinka he voivat uskoa siihen, josta eivät ole kuulleet? Kuinka he voivat kuulla, ellei kukaan julista? Kuinka kukaan voi julistaa, ellei häntä ole lähetetty? Onhan kirjoitettu: "Kuinka ihanat ovat ilosanoman tuojan askelet!" Mutta kaikki eivät ole olleet evankeliumille kuuliaisista. Jesaja sanookin: "Herra, kuka on uskonut meidän sanomamme?" Usko syntyy kuulemisesta, mutta kuulemisen synnyttää Kristuksen sana. Nyt kysyn: eivätkö he ehkä ole kuulleetkaan sitä? Varmasti ovat: -- Heidän äänensä on kaikunut kaikkialle, heidän sanansa maan ääriin asti. (Roomalaiskirje 10:12–18)

"Te olette maan suola. Mutta jos suola menettää makunsa, millä se saadaan suolaiseksi? Ei se kelpaa enää mihinkään: se heitetään menemään, ja ihmiset tallaavat sen jalkoihinsa. "Te olette maailman valo. Ei kaupunki voi pysyä kätöksessä, jos se on ylhäällä vuorella. Eikä lamppua, kun se sytytetään, panna vakana alle, vaan lampunjalkeaan. Siitä sen valo loistaa kaikille huoneessa oleville. Näin loistakoon teidänkin valonne ihmisille, jotta he näkisivät teidän hyvät tekonne ja ylistäisivät Isääne, joka on taivaissa. (Matteus 5:13–16)

Suolasta

Mei kaikki olemme joskus maistaneet ruokaa jossa oli liian vähän suolaa. Aivan yhtä varmasti olemme maistaneet myös ruokaa, joka oli liian suolaista. Kumpikaan kokemus ei ole mukava. Suola on tärkeää. Jeesus puhuu nämä sanansa suolasta vuorisaarnaansa kuuleville hengellisesti köyhille, murheellisille, hiljaisille, vanhurskautta isoaville ja janoaville, laupiaille, puhdassydämisille, rauhantekijöille, niille, joita vanhurskauden tähden vainotaan, niille, joita Jeesuksen tähden solvataan ja vainotaan ja joista puhutaan valehdellen kaikkinaista paha. Yhdellä sanalla sanottuna siis kristityille.

Kristitty tuo makua ympäristöönsä. Jotkut pitävät enemmän suolatusta, toiset taas vähäsuolaisesta ruuasta. Joka tapauksessa suola puhuttaa. Siksi meidän on hyvä miettiä, millaista makua me olemme ympäristöömme kuluneen viikon aikana levittäneet. Ovatko sanani ja tekoni olleet liian vähäsuolaisia, mitänsanomattomia, mauttomia? Vai olenko kenties annostellut suolaa ympärilleni niin, että verensuolapaineet ovat koholla kaikkialla, missä suuni avaan? Kolmas vaihtoehto on, että elämästämme on kadonnut suola kokonaan ja maku ja tuoksu jota levitämme on pilaantuneen ja mädäntyneen *lihan* maku ja löyhyä. Suola on nimittäin enemmän kuin makuaine. Lähi-idässä suola oli ainoa aine, jolla ruoka saatiin säilymään. Tämä merkitys varmasti oli Jeesuksen alkuperäisten kuulijoiden mielessä heidän kuunnelllessaan Jeesuksen sanoja.

Millä tavalla kristittyjen suola sitten säilyttää maata? On tärkeää, että me kristityt pidämme yhteiskunnassamme esillä

ja puolustamme raamatullisia arvoja. Esimerkiksi tällä hetkellä tapetilla ovat perhekäsitykseen ja seksuaalisuuteen liittyvät arvot. Jumalan alkuperäinen suunnitelma on luettavissa Raamatusta: Sukupuolinen kanssakäyminen kuuluu miehen ja naisen koko elämän kestäväan avioliittoon. Kun näistä rajoista poiketaan, käy niin kuin yleensäkin kun käyttöohjeita ei noudateta: tapahtuu rikkoontumisia, onnettomuuksia ja takuu raukeaa.

Ruuan säilöjät kuitenkin tietävät, ettei paljokaan suola pelasta ruokaa, joka on jo ehtinyt pilaantumaan. Ei ole realistista ajatella, että me kristityt voimme saada ihmiskunnan säilymään pilaantumattomana, vaikka kuinka eläisimme Raamatun ihanteiden mukaan ja pitäisimme ääntä kristillisistä arvoista. Jossakin voimme ehkä pilaantumista hidastaa, mutta emme voi pysäyttää tai estää sitä kokonaan. Lailla ei saada aikaan riittävää muutosta. Parantelemalla lihaa saadaan aikaan paranneltua lihaa, joka on edelleen langennutta lihaa. Todelliseen muutokseen tarvitaan Jumala, joka luo koko ihmisen uudeksi ja antaa Pyhän Hengensä.

Siinä mielessä kristityt maan suolana kuitenkin säilyttävät maata, että he Abrahamin tavoin rukoilevat Jumalaa armahtamaan Sodomaa, jos kaupungista löytyy edes kymmenen vanhurskasta. Abraham ei rukoillut, että hän itse voisi pitää Sodoman puhtaana ja saastumattomana, vaan että kaupunki pelastettaisiin täydellisestä perikadosta ja että se vielä saisi etsikkoajan. "Suola on tässä jotain sellaista, joka ylläpitää maailmaa **huolimatta** sen siveellisetä ja hengellisestä rappiutilasta." Kristitty on maan suola, kun hän

rukoilee maailman ihmisten puolesta. Mitä me tästä suolana olemisesta opimme tämän päivän evankeliumista?

Te

Ensimmäinen sana johon me kiinnitämme huomiota on ensimmäinen sana: *Te*. Jeesus käyttää erikseen persoona-pronominia "te", vaikka sitä ei kieliopillisesti tarvittaisi ollekaan. Hän tahtoo alleviivata opetuslapsilleen, että Maan Suolana oleminen ei ole yksilölaji. Seurakunta, kristillinen kirkko, on maan suola. Tämä vähentää huomattavasti yhden yksittäisen kristityn suolaisuusvaatimusta. Me yhdessä olemme maan suola siksi, että meillä on keskuudessamme Jumalan sana joka sekä neuvoo, miten elämää tulee käyttää, että voi synnyttää ihmisen uudesti. Suolaisuus ei ole siis meissä oleva ominaisuus, jota meidän tulee hikoilun kehittää huippuunsa, vaan Jumalan todellisuus meidän keskellämme. Sanoillamme ja teoillamme me saamme todistaa tuon Jumalan todellisuuden puolesta, tunnustaa uskoamme, jonka Herra on meille antanut.

Olette

Toinen tärkeä sana on *olette*. Jeesus ei esitä kaunista tavoitetta: tulkaa maan suolaksi, vaan toteaa tosiasian. Kristillinen seurakunta ON maan suola, jos se on kristillinen seurakunta. Miten tämä on mahdollista? Miten me voimme olla jotakin, jos meistä ei siltä tunnu eikä näytä? Aivan samalla tavalla kuin voimme olla pyhiä. Seurakunta on pyhä, koska se on sanan ja sakramenttien kautta yhteydessä Pyhään Jumalaan. Tämä *ontologinen*, olemuksellinen, pyhyys sitten *aktualisoituu* eli tulee lihaksi eri tavoilla ja aina

epätäydellisesti yksittäisten kristittyjen ja koko seurakunnan elämässä.

Ystävät, me olemme maan suola. Meidän ei tarvitse tulla sellaiseksi omien ponnistelujemme avulla. Toinen asia on sitten, miten me tässä tehtävässä elämme ja onnistumme. Tarjolla on sekä oja että allikko.

Oja: Eristäytyminen maailmasta

Ensimmäinen vaara on, että seurakunta muistaa kyllä olevansa Suola, mutta unohtaa olevansa **Maan** suola. Omassa joukossa on niin mukavaa ja turvallista. Samalla tavoin ajattelevien kesken on niin mukava hioa mielipiteitään ja kauhistella ympärillä olevan maailman pahuutta. Kristillisen seurakunnan on aina valvottava, jotta se ei muodostu maailmasta pakenemisen paikaksi joka ei ole kiinnostunut ympäristöstään, toisin ajattelevista ja toisin uskovista ihmisistä. Seurakunta ei voi olla salaseura, johon ei pääse sisään eikä mukaan kukaan, joka ei tunne jo lapsuudestaan tiettyä kielenkäyttöä tai joka ei valmiiksi kuulu tiettyyn ystäväpiiriin. Tässä meillä kaikilla on kilvoittelun paikka. Muistakaamme, että vainojen keskellä Rooman keisari Julianus Apostatan kerrotaan tuskastuneena huudahtaneen: *“Jumalattomat galilealaiset ruokkivat paitsi omia köyhiään, myös meidän köyhiämme.”*

Seurakunnan toiminnan on oltava julkista ja avointa. Siksi me ilmoitamme lehdessä, pidämme nettisivuja ja pidämme ovet auki kokoustemme aikana. Siksi me myös avoimesti kerromme, mikä on se luterilainen tunnustus, jonka varaan yhteisöä tahdomme rakentaa. Samalla jokainen meistä saa

kysyä itseltään: “Olenko minä valmis avaamaan oven ja ojentamaan käteni myös sellaisen lähimmäisen suuntaan, joka ei ole kaikessa samanlainen kuin minä? Voisinko pitää enemmän yhteyttä niihin vanhoihin ystäviin, jotka ehkä ovat jääneet taakse kun olen lähtenyt vaeltamaan uskon tietä? Uskaltaisinko jo tänään kirkkokahveilla tutustua johonkuhun sellaiseen, jota en jo ennalta tunne?”

Allikko: Mukautuminen maailmaan

Jos selviämme tästä eristäytymisen ojasta kunnialla, allikko on avoimena odottamassa. Tämän allikon nimi on mukautuminen. *“Jos suola menettää makunsa, millä se suolataan”*, kysyy Jeesus ja jatkaa: *“Ei se kelpaa enää mihinkään: se heitetään menemään, ja ihmiset tallaavat sen jalkoihinsa.”* Mitä annettavaa langenneelle maailmalle on kirkolla, joka ei enää julista “näin sanoo Herra”, vaan mukauttaa julistuksensa markkitalouden periaatteiden mukaisesti “vastaaman asiakkaiden tarpeisiin”? Jos kirkko ei enää olekaan erilainen kuin ympäröivä langennut maailma, miten käy maailman? Entä miten käy sellaisen kirkon? Se ei kelpaa enää mihinkään. Se heitetään menemään ja ihmiset tallaavat sen jalkoihinsa.

Tässäkin meidän on valvottava. Mukautuminen vallitsevaan maailmankuvaan ja -henkeen tuo yleensä lyhyellä tähtämellä helppoja voittoja. Pidemmällä tähtäimellä käy kuitenkin niin kuin sananlaskussa sanotaan: Kirkko joka menee naimisiin vallitsevan ideologian kanssa, jää pian leskeksi. Ylösnoussut Kristus kirjoittaa Sardeksen seurakunnan enkelille eli piispalle: *“Näin sanoo hän, jolla on ne Jumalan seitsemän henkeä ja ne seitsemän tähteä: Minä tiedän*

*sinun tekosi: **sinulla on se nimi, että elät, mutta sinä olet kuollut.** Heräjä valvomaan ja vahvasta jäljellejääneitä, niitä, jotka ovat olleet kuolemaisillaan; sillä minä en ole havainnut sinun tekojasi täydellisiksi Jumalani edessä. Muista siis, mitä olet saanut ja kuullut, ja ota siitä vaari ja tee parannus. Jos et valvo, niin minä tulen kuin varas, etkä sinä tiedä, millä hetkellä minä sinun päällesi tulen.“ (Ilm 3:1-3)*

Seurakunta on kutsuttu uskollisuuteen vähässä, ei suurten voittojen tai suurten väkimäärien tavoitteluun hinnalla millä hyvänsä. Siksi meidän on kaikkein eniten kilvoiteltava siinä, että julistuksemme, uskomme ja elämämme on soposoinnussa Herran sanan, Pyhän Raamatun kanssa. Silloin suola on keskellämme ja voimme olla suolaamassa myös maailmaamme.

Kultainen keskitie

Ojan ja allikon välistä löytyy tie. Kristillinen kirkko on **Maailmassa**, suolatakseen maan Herran läsnäololla, mutta ei **Maailmasta**, vaan Herrasta. Me olemme maata varten, mutta me palvelemme tätä langennutta maailmaa suolana vain silloin, kun meidän sanomamme ei ole tästä maailmasta. Tässä meidän ei tarvitse ahdistuneina tuijottaa omaan suolaisuuteemme, vaan saamme kiinnittää katseemme taas kerran Jeesukseen itseensä, joka asuu keskellämme Sanansa ja sakramentteinsa kautta. Me olemme suola ja valo, koska olemme Herran omat ja tahdomme pysyä hänen sanassaan.

Kiinni kallioon

Jos kaiken tämän suolapuheen jälkeen tunnet itsesi sangen laimeaksi ja suolattomaksi tyypiksi, kuule rohkeasti evankeliumin sana, jonka meille tarjoaa lähi-idän paikallistuntemus.

Kuolleen meren suola, josta Jeesus puhuu, sisältää paljon epäpuhtauksia ja voi siksi menettää suolaisuutensa vaikka kiderakenne säilyykin. Muuan lähi-idän matkaaja kertoo kokemuksestaan suolasuonen äärellä: maistoin suolaa, joka oli ollut altistuneena tuulelle ja sateelle, ja se oli täysin mautonta. Mutta kun mursin kiteen kohdasta, jossa se oli ollut tiivissä kosketuksessa kallioon, se oli suolaista. Tämä on meidän ainut mahdollisuutemme pysyä maan suolana: että me jatkuvasti ja aina uudestaan painaudumme sitä vasten sitä kalliota, joka on Kristus. Tämän kallion suojaan sinua taas kutsutaan Herran pyödässä. Herra tahtoo sinut taas suolata uudestaan.